

120. koncertní sezóna

Koncert 13.11.2022 • účinkující a skladatelé

Kladenský symfonický orchestr

Kladenský symfonický orchestr, člen České asociace neprofesionálních komorních a symfonických těles, člen evropské a světové federace orchestrů, vstupuje v r. 2022 do své 120. koncertní sezóny. Vedení orchestru skvělými dirigenty (Hynek Kubát, žák Antonína Dvořáka, Vašatovci, Jan Snítíl, Vítězslav Podrazil, Jiří Mikula, Martin Klepetko, Adolf Melichar, Zbyněk Müller, Vlastimil Mareš, Karel Procházka, Jan Michal) je společným znakem jeho historie i současnosti. V současné době jsou stálými dirigenty orchestru Karel Procházka, od r. 1989 člen orchestru a od r. 2007 jeden z jeho dirigentů, s jehož pěveckým sborem Chorus Carolinus Kladno orchestr často spolupracuje,

naposledy v dubnu 2022 při provedení Dvořákova Stabat Mater v Kladně a v Praze, a Vlastimil Mareš, který se s orchestrem setkal poprvé v r. 1996 a spolupracuje s ním od r. 1998. S orchestrem od podzimu r. 2021 nově spolupracuje Jan Michal, student 2. ročníku dirigování Hudební fakulty Akademie múzických umění v Praze. S orchestrem vystupovali jako sólisté vedle vlastních členů, k nimž patří zejména violoncellista Miroslav Domanja, i osobnosti velkého hudebního světa (František Ondříček, Jaroslav Kocián, Ema Destinová, Václav Snítíl, Jaroslav Svěcený, Ivan Ženatý, Jiří Panocha, Pavel Zejfart, Daniel Veis, Jiří Hubička, Miloš Bok, Václav Hudeček, Jiří Bárta, Kazuko Nagatomi ...), také mladí talentovaní umělci, k nimž patří zpěvák Josef Kovačič (bas) a klavíristka Marie Šumníková. Dramaturgie orchestru vychází z české tvorby, zastoupené především obdobím klasicismu a novoromantismu. Nejhranější jsou díla Antonína Dvořáka, prováděny jsou i skladby Smetany, Mendelssohna, Brahmsa, Čajkovského, Griega, Musorgského, Skrjabinina, Prokofjeva, Suka a dalších skladatelů. Orchester stál u zrodu projektu Antonín Dvořák a náš kraj, účinkoval na zámku v Třešti (Mezinárodní vědecká konference), vystupoval na Národních festivalech v Písku a ve Slaném. Zahraniční kontakty navázal v r. 1988, kdy přijal pozvání na Orchesterální seminář v Bad Alexandersbadu, který vyvrcholil koncertem v Selbu, na kterém byla provedena rovněž Dvořákova Symfonie č. 8 G dur Anglická. V dalším roce přišlo pozvání z Mnichova na Mezinárodní festival neprofesionálních orchestrů. V r. 1990 začala spolupráce a výměnné koncerty s Wandsbeker Sinfonieorchester z německého Hamburku, která trvá doposud, když první setkání muzikantů z obou orchestrů proběhlo na Orchesterálním semináři v Bad Alexandersbadu v r. 1988. Orchester hrál ve Francii (1992) a kontakty navázal (2000–2002) s Wansworth Symphony Orchestra z Velké Británie. V Kladně r. 2002 provedl Kladenský symfonický orchestr při příležitosti svého stoletého jubilea pod taktovkou dirigentů, kteří s orchestrem spolupracovali, a za spoluúčasti muzikantů ze spřátelených zahraničních hudebních těles, cyklus symfonických básní Má vlast Bedřicha Smetany. V r. 2007 byl orchestr zastoupen při provedení Dvořákova oratoria Stabat Mater v mezinárodně obsazeném orchestru v rámci Národního festivalu neprofesionálních komorních a symfonických těles na koncertech v České republice a v Německu (Teplice, Freital, Ústí nad Labem, Drážďany), v r. 2008 byl zastoupen v obdobném mezinárodním projektu, tentokrát při provedení Symfonie č. 1 c moll Johannese Brahmsa a Slovanského tance č. 1 C dur Antonína Dvořáka (Ústí nad Labem, Teplice, Drážďany). V r. 2010 to byl mezinárodní projekt Dvořák 2010 a koncerty v Ústí nad Labem a v Drážďanech, na nichž zazněla Symfonie č. 9 e moll Z Nového světa Antonína Dvořáka a Symfonie D dur Lovecká Karla Stamice. V lednu 2011 přišlo pozvání do Hamburku; Kladenský symfonický orchestr byl zastoupen při provedení dvou koncertů s Wandsbeker Sinfonieorchester a Ensemble Felix Kopenhagen z Kodaně v Dánsku. V r. 2015 byla obnovena spolupráce s Jeanem Dubois, která započala před mnoha lety, francouzským skladatelem, zpěvákem, klavíristou a kytaristou, při provedení jeho skladeb za doprovodu Kladenského symfonického orchestru. V r. 2018 v rámci projektu Má vlast 1918–2018 opět zazněla Smetanova Má vlast v provedení Kladenského symfonického orchestru za spoluúčasti hostů ze spřátelených orchestrů z Německa a Velké Británie.

Jan Míchal • * 1997 • dirigent

Jan Míchal je studentem 3. ročníku dirigování Hudební fakulty Akademie múzických umění v Praze. Od dětství, které strávil na jižní Moravě, je obklopen hudbou mnoha směry. Klasická hudba s liturgickou kantorskou praxí přispěla s přilnutím k hudbě folklórní k jeho širokému hudebnímu záberu. V současné době ho fascinace gregoriánským chorálem vede k poznávání interpretace staré hudby. Vedle studia dirigování se věnuje hře na klavír, varhany, korepetici a zpěvu. S Kladenským symfonickým orchestrem spolupracuje od září r. 2021.

Vlastimil Mareš • * 1957 • dirigent

Vlastimil Mareš se s orchestrem setkal poprvé v r. 1996 a od r. 1998 s ním spolupracuje dodnes. Dirigování studoval jako soukromý žák mistra Libora Peška. Tuto nabídku dostal při jejich společném vystoupení s Liverpoolskou filharmonií. Dirigoval zejména orchestr v Českých Budějovicích, Plzeňskou filharmonii. Jako dirigent byl pozván ke spolupráci na projektu festivalu Ameropa, založeném na kooperaci hudebníků Ameriky a Evropy. Vlastimil Mareš byl ve dvou funkčních obdobích děkanem a nadále je profesorem Hudební fakulty Akademie múzických umění v Praze. Je znám především jako vynikající klarinetista. Tento obor studoval ve třídě J. Hlaváče na Plzeňské konzervatoři. Po absolvování Akademie múzických umění v Praze se stal prvním klarinetistou Symfonického orchestru hl. města Prahy FOK, členem Pražského dechového kvinteta, uznávaným sólistou. Svě mimořádné hudební nadání prokázal na mezinárodních soutěžích, kde získal vesměs první ceny – například Concertino Praga, soutěž K. Kurpinského v Polsku, Markneukirchen v Německu, Pražské jaro. S velkým úspěchem pro něj skončily soutěže v Paříži, Římě, kde postoupil do úzkého čtyřčlenného finále. Jeho nahrávky jsou dnes velmi vyhledávané a uznávané doma i v zahraničí (CD rok 96 v Paříži, Gramy Asia 97 - Soul, Gramy classic 93 – Praha). Jako sólista klarinetista vystoupil na pódii mnoha zemí včetně USA, Japonska i Anglie.

Chorus Carolinus

Pěvecký sbor vznikl v létě r. 1998. Většina členů zpívala v chrámovém sboru Schola Cantorum sanctae Caeciliae v Kladna Rozdělova pod vedením Jána Čambála. Prvním počinem byla Vánoční mše D dur F. X. Brixioho. Od jara 2000 sbor pravidelně zkouší a připravuje koncerty. Rozšiřuje se a uvádí Dixit Dominus N. Porpory, Offertorium D dur Vox clamantis V. J. Koprivy, koledy a spirituály. Jarem 2001 začíná studium hudební sbírky ve Smečně, objevování zapomenutých pokladů kůru kostela Nejsvětější Trojice. Cyklus Obnovené premiéry skladeb smečenského kůru doplněné slovem Petra Haničince začaly v září 2001. Soubor zaměřuje svou

činnost zejména na českou hudbu konce 18. století. Opakovaně zavítal do Hostovic a výtěžky z koncertů pomohl k opravě historických varhan. Vystoupil v historických kostýmech při provedení Händlova Korunovačního žalmu č. 2 (2002). V pražském Klementinu uvedl koncert s podtitulem P. František Mensi po 200 letech opět v Praze, který byl zároveň absolventským koncertem sbormistra Karla Procházky (prosinec 2002). U příležitosti 250. výročí narození Mensiho bylo vydáno první CD s osmi Mensiho skladbami, které vzniklo z výsledků badatelské práce (podzim 2003). Dílo Mensiho bývá pravidelně připomínáno i v jeho rodném městě v Bystrém u Poličky. Z ostatních uváděných skladeb stojí za povšimnutí velká Brixioho Missa Pastoralis in C, Stabat Mater in g Karla Loose, Stabat Mater Pergolesiho a Dvořáka. Mnoho hodin věnoval sbor dílům Händla (korunovační žalmy, sbory a árie z oratorií). Kromě staré hudby provádí díla současná – např. J. Čambála či jeho žáka, sbormistra sboru K. Procházky (Te Deum, Requiem pro sóla, sbor a orchestr). Soubor za svou existenci vydal 17 CD s hudbou Mensiho, Loose, Brixioho, Habermanna, Čambála, Procházky a vánoční. V prosinci r. 2022 pěvecký sbor uvede Českou mši vánoční Jakuba Jany Ryby ve Francii, v Paříži v kostele Saint-Germain des Prés a ve Vitry sur Seine.

Karel Procházka • * 1974 • sbormistr

Karel Procházka získal první hudební vzdělání na LŠU v Kladně v oborech violoncello a zpěv. Od r. 1989 je členem Kladenského symfonického orchestru a od r. 2007 jedním z jeho dirigentů. V letech 1990–2004 byl členem a sólistou kladenského pěveckého sboru Schola cantorum Sanctae Caeciliae, u jehož sbormistra Jána Čambála studoval zpěv. V r. 2003 absolvoval na Pedf UK Praha a Týnské vyšší odborné škole v oboru Sborníctví chrámové hudby, v r. 2010 na katedře Hudební vědy FF UK Praha. Od r. 1998 působí jako sbormistr a umělecký vedoucí pěveckého sboru Chorus Carolinus. S ním uvádí v obnovených premiérách skladby chrámového hudebního archivu ve Smečně. Několik let se věnuje intenzivní badatelské činnosti, zejména dílu českého skladatele patera Františka Mensiho (1753–1829), za což obdržel cenu rektora Karlovy univerzity za vědecký přínos, a dílu kantora z Tuchoměřic Jana Karla Loose (1722–1772). Účastní se aktivně řady mistrovských pěveckých kurzů a jako tenorista spolupracuje s řadou hudebních souborů – Harmonia delectabilis Lukáše Vendla, Ritornello Michaela Pospíšila, Ensemble Inégal Adama Viktory, Musica Florea Marka Štrýncla, Kühnův smíšený sbor. Naposledy zazpíval tenorový part Dvořákova Stabat Mater na koncertech v Kladně a v Praze v dubnu r. 2022. Je autorem okolo 80 skladeb, zejména duchovních (Requiem, Te Deum, Dixit Dominus, offertoria, příležitostné skladby, koledy) a písňových textů – zejména vánočních, a rovněž autorem Symfonie in C Královské s podtitulem Ke stému výročí zániku monarchie, která byla v premiéře uvedena Kladenským symfonickým orchestrem v rámci projektu Má vlast 1918–2018 na koncertě konaném dne 11.11.2018 v Domě kultury Kladno.

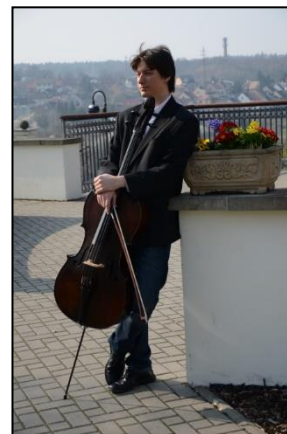
Solisté Chorus Carolinus

- **soprán Chipó Hynková**
Antonín Dvořák: Rusalka – Píseň o měsíčku
- **soprán Barbora Holečková**
Antonín Dvořák: Biblické písně (2, 4, 5, 10)
- **tenor Karel Procházka**
Antonín Dvořák: Stabat Mater (6)

Miroslav Domanja • * 1989 • sólista violoncello

Rodák z Rakovníka hraje na violoncello od 6 let. Začínal na ZUŠ Rakovník, kde studoval převážně u MgA. Petra Soukupa. Po dokončení Gymnázia Zikmunda Wintera v Rakovníku nastoupil na Konzervatoř Plzeň do třídy prof. Mikaela Ericssona, v posledním ročníku studoval ve třídě prof. Sergeje Kalyanova a studium ukončil v r. 2014. Na absolventském koncertu hrál také 1. větu Dvořákova Koncertu h moll pro violoncello a orchestr, kteroužto celou skladbu provedl na podzim r. 2014 s Kladenským symfonickým orchestrem. Účastnil se několika soutěží, na kterých získal: 2. místo v krajském kole soutěže základních uměleckých škol v sólové hře v r. 2005, 1. místo v krajském kole soutěže základních uměleckých škol v komorní hře v r. 2007, 3. místo v celostátním (ústředním) kole soutěže základních uměleckých škol v sólové hře v r. 2008. V r. 2009 se účastnil projektu mezinárodního mládežnického orchestru The Young Soundforum of Central Europe. V r. 2012 vystupoval s výběrovým souborem Konzervatoře Plzeň na Smetanovských dnech a na pražském Žižkově. Je členem Kladenského symfonického orchestru a Rakovnického komorního orchestru. S Kladenským symfonickým orchestrem vystupuje také jako sólista • 30.11.2013 Antonín Dvořák: Klid lesa, Rondo • 09.11.2014 Antonín Dvořák: Koncert h moll pro violoncello a orchestr • 06.11.2016 Joseph Haydn: Koncert č. 1 C dur pro violoncello a orchestr • 05.11.2017 Max Bruch: Kol Nidrei • 11.11.2018 Antonín Dvořák: Klid lesa.

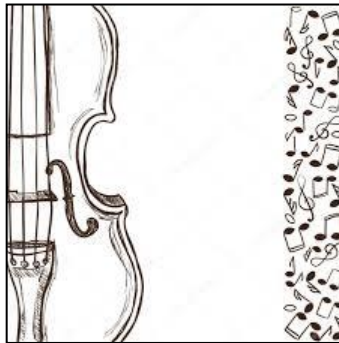

Camille Saint-Saëns • 09.10.1835 Paříž – 16.12.1921 Alžír • skladatel

Camille Saint-Saëns, mezinárodně proslulý jako klavírní virtuos, varhaník a dirigent, zkomponoval více než 300 skladeb, včetně 13 oper, a byl prvním z velkých skladatelů, který psal hudbu určenou výhradně pro film. Jako špičkový virtuos byl vítán po celém hudbymilovném světě, neúnavně cestoval Evropou, Ruskem a USA, doprovázen jen svým sluhou Gabrielem a milovanými psy. Oblíbeným byl zejména v Anglii, kde oratoria a kantáty, které skládal pro hudební festivaly, byly vždy dobře přijaty, zvláště když je on sám řídil. Vážil si Smetanovy tvorby a dokonce se s ním osobně setkal. Jeho soukromý život byl méně šťastný. Sňatek s devatenáctiletou Marie-Laurou Truffotovou skončil fiaskem a jejich dva synové zemřeli v raném dětství. Poté, co mu zemřela matka, uvažoval o sebevraždě a stal se osamělým poutníkem trávícím své dny v opuštěných bytech a hotelových pokojích. Později často navštěvoval Alžír v touze po slunci a odpočinku. Kamkoliv přišel, byl pozdravován jako nestor francouzské hudby, ale v samotné Francii začala jeho sláva blednout. Dožil se vysokého věku. Jeho tělesné pozůstatky byly převezeny z Alžíru do Paříže, kde proběhl pohřeb se státními poctami. Je pochován na hřbitově Cimetière du Montparnasse.

Violoncellový koncert č. 1 a moll • Camille Saint-Saëns koncert napsal v r. 1872. Ačkoliv je skladatel nejvíce známý svými tradičními díly, celý koncert zhotovil v jedné plynulé větě, která se skládala ze tří splynutých částí spojených chytrými přechody. Premiéru měl koncert v Paříži v r. 1873. Mnoho skladatelů, včetně Šostakoviče a Rachmaninova, skladbu považovalo za největší ze všech violoncellových koncertů. Po komplikacích a obtížích s psaním přísahal, že už nikdy nenapíše koncert pro violoncello, protože mu připadal příliš omezující. Napsal však druhý a méně populární violoncellový koncert. Tok samotné skladby je neobvyklý, například místo tradičního orchestrálního úvodu začíná skladba jedním krátkým akordem, po němž následuje violoncello uvádějící hlavní téma.

Franz Schubert • 31.01.1797 Himmelfortgrund – 19.11.1828 Vídeň • skladatel

Hudba zde pohřbila poklad, ale hlavně ještě krásnější naděje. Tak zní epitaf na hrobě Franze Schuberta, který zemřel v pouhých jednatřiceti letech. Narodil se ve vesničce na okraji Vídně, kterou později velkoměsto pohltilo. V 7 letech vstoupil do pěveckého sboru místního kostela, jehož kapelník jej brávil do nedalekého obchodu s piany, kde se Schubert mohl vyřadit na prvotřídních nástrojích. V té době hrával violu v kvartetu s otcem a bratry, pro které napsal i svoje první skladby. Už tehdy si ho všiml Antonio Salieri, díky kterému se dostal do císařského pěveckého sboru, kde získal další hudební vzdělání, a který začal brzy dirigovat, a Salieri jej začal soukromě učit hudební teorii a kompozici. Schubert napsal pro sbor několik skladeb a v šestnácti letech složil první symfonii. Po škole začal vyučovat a přivydělávat si jako soukromý učitel i u hraběte Esterházyho. Na vrcholu tvůrčích sil se začalo zhoršovat Schubertovo zdraví. Na smrtelné posteli v bytě bratra Ferdinanda si nechal zahrát Beethovenův Smyčcový kvartet č. 14, než vydechl naposledy. Za svého života se přílišného uznání nedočkal. Jeho sedm symfonií a na patnáct set dalších skladeb začalo být objevováno až za desítky let po jeho smrti. Dnes platí za jednu z největších hudebních osobností své doby a můžeme se jen domýšlet, jak obsáhlé by bylo jeho dílo, kdyby mu bylo dáno více času.

Předehra Kouzelná harfa • Kouzelná harfa je melodram o třech jednáních podle textu Georga von Hofmanna, sekretáře vídeňského Divadla u Korutanské brány, překladatele francouzských operních libret a příležitostného básníka. Dílo mělo premiéru 19.08.1820 v Divadle na Vídeňce. Text divadelní hry se ztratil, dílo tedy nemůže být už na jevišti provedeno. Předehra se však stala součástí koncertního repertoáru a je jím dodnes. Byla nicméně po dlouhou dobu považována za předehru k jinému jevištnímu kusu, romantické hře Rosamunde, k níž Schubert rovněž zkomponoval hudbu.

Antonín Dvořák • 08.09.1841 Nelahozeves – 01.05.1904 Praha • skladatel

Dvořák hudbu studoval u venkovských kantorů a na varhanní škole v Praze. Pod taktovkou Bedřicha Smetany hrál na violu v orchestru Prozatímního divadla. Byl varhaníkem u sv. Vojtěcha v Praze. Jeho skladby zaujaly J. Brahmsa, který mu vymohl státní stipendium a doporučil ho berlínskému nakladateli, který vydal Moravské dvojzpěvy, 1. řadu Slovanských tanců. Dvořák začal vystupovat i jako dirigent a klavírista svých děl. Uspořádal devět zájezdů do Velké Británie. Stal se profesorem na Pražské konzervatoři, ředitelem Národní konzervatoře v New Yorku. Komponoval vše od symfonií, oper, písní, komorních skladeb různého nástrojového obsazení až po duchovní hudbu oratorního a kantátového zaměření. Jeho touha stát se profesionálním skladatelem a dokázat světu, že i český národ může mít znamenité umělce, se naplnila. Téměř celé jeho dílo prošlo světem. Dostalo se mu mnoha vyznamenání a světových poct. Dvořákova hudba bude jistě provázet lidstvo až do jeho posledních dnů. Ke Kladnu měl Dvořák velmi osobní vztah. Bydlel zde jeho otec a další příbuzní. Město mnohokrát navštívil.

Dokonce v něm už jako uznávaný skladatel uspořádal samostatný koncert. Pomník, který byl tomuto hudebnímu géniovi v Kladně slavnostně odhalen v r. 1926 v blízkosti divadla, je toho připomínkou.

Rusalka – Píseň o měsíčku • Rusalka je název romantické pohádkové opery Antonína Dvořáka. Operu autor psal v závěrečném období své tvorby, kdy se věnoval pohádkovým námětům (např. předchozí opera Čert a Káča). Dílo vznikalo ve spolupráci s Jaroslavem Kvapilem, který je autorem libreta. V tomto díle se objevují pohádkové motivy v postavách Rusalky, Vodníka a Ježibaby, které se mísí se světem lidí (postavy Prince nebo Cizí kněžny). Premiéra proběhla v Národním divadle 31.03.1901 v obsazení nejlepších sólistů té doby. Opera je považována za klenot české opery v Čechách i ve světě. V průběhu své existence byla uvedena na předních světových scénách. Gustav Mahler, jenž byl v době vzniku této opery dirigentem vídeňské Dvorské opery, projevil o toto dílo zájem a už v r. 1910 byla českým souborem poprvé provedena ve Vídni. Nejznámější árie z této opery je zpěv Rusalky k měsíci s názvem Píseň o měsíčku, neboli Měsíčku na nebi hlubokém.

Biblické písně (2. Skryše má a pavéza má Ty jsi, 4. Hospodin jest můj pastýř, 5. Bože! Bože! Píseň novou,

10. Zpívejte Hospodinu píseň novou) • V původním znění s klavírním doprovodem vydala Simrockova firma v Berlíně poprvé Biblické písně na začátku r. 1895. Brzy poté autor přepracoval klavírní doprovod prvních pěti písní do orchestrální podoby pro malý orchestr. První provedení těchto písní v orchestrálním znění bylo 04.01.1896 na zahajovacím koncertě spolku Česká filharmonie v pražském Rudolfinu a koncert řídil sám Dvořák. Dvořákova originální partitura 1. až 5. písně vyšla tiskem poprvé až v r. 1960 v kritické edici Souborného díla Antonína Dvořáka. Písně 6. až 10. v instrumentaci Jarmila Burghausera a Jana Hanuše vyšly současně jako doplněk k tomuto prvnímu vydání původního orchestrálního znění. Biblické písně byly také upraveny a vydány pro vyšší hlas, soprán a tenor.

Stabat Mater (3. Eja, Mater, fons amoris, 5. Tui nati vulnerati, 6. Fac me vere tecum elere, 7. Virgo virginum praeclara) • Skladba s podtitulem Oratorium pro sóla, sbor a orchestr, je vokálně-instrumentální dílo na text starého církevního hymnu Stabat Mater. Skladba zaujímá významné místo nejen coby vůbec první projev skladatelovy zbožnosti, ale i v celkovém kontextu české národní hudby, neboť po Janu Dismasi Zelenkovi představuje po dlouhé době další titul, který získal světový význam v oblasti duchovní tvorby. Skladba je nepochybně výsledkem vlastního životního prožitku skladatele, a zřejmě především proto je její obsah a umělecká cena naprosto výjimečná. Jedná se o dílo nevšední ušlechtilosti a závažnosti. Skladba měla premiéru 23.12.1880 v Praze na výročním koncertě Jednoty umělců hudebních pod taktovkou Adolfa Čecha. První zahraniční provedení mělo dílo v r. 1882 v Budapešti a poté s velkým úspěchem v londýnské Royal Albert Hall.

***Kladenský symfonický orchestr přeje svému publiku
příjemný zbytek roku letošního
a všechno dobré v roce příštím.***

V Kladně dne 13.11.2022

